

АПМА МАТЕР

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ“ - СВИЦОВ

год. XXXIV, бр. 2, март–април 2026 г.

РЕКТОРЪТ УЧАСТВА В СРЕЩА С ПРЕЗИДЕНТА

Ректорът на Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ – доц. Марин Маринов, участва в среща с президента Илияна Йотова на Националния представителен организационен комитет за отбелязване на 170 години общонародно читалищно дело в България. Бележитата годишнина е под патронажа на държавния глава. Начело на комитета е председателят на Съюза на народните читалища проф. Николай Дойнов, който е и председател на Съвета на настоятелите на Свищовската академия. Членове на организационния комитет, както е ректорът доц. Маринов, са известни личности в областта на науката, образованието и културата, представители на институции и на местната власт, меди. Читалището в Свищов е

първото българско читалище и неговата 170-а годишнина ще бъде отбелязана през месец май.

По време на срещата,

гражданското общество още преди създаването на българската държава. Акцентирано бе и върху необходимостта развитието

нието на сградния фонд, правната рамка, по която функционират, както и желанието на български общности в чужбина да

дите хора и популяризиране на читалищната дейност в страната и извън нея. Президентът предложи Съюзът на народните читалища да бъде инициатор на международна конференция за културата, на която да бъде популяризирана уникалната българска институция „читалище“.

Председателят на Съюза на народните читалища проф. Николай Дойнов подари на държавния глава ключ, който е символ на честването и олицетворява ролята на читалището като ключ към България. Той обясни, че всеки от членовете на Националния представителен организационен комитет е получил такъв – Носител на ключа, но оригиналният – Пазител на ключа, е предназначен за президента.

президентът на Република България отбеляза, че читалищата – устояли на времето благодарение на родолюбиви българи, имат своето бъдеще и в XXI век, като са ключов фактор за формиране на

им да бъде приоритет на държавните институции.

По време на срещата на „Дондуков“ 2 бе откроеана нуждата от мерки по отношение на целевото финансиране за читалищата, съхранението и обновле-

имат читалища. Обсъдена бе програмата за честванията, като президентската институция изрази подкрепа инициативата да достигне до по-широка аудитория, включително чрез активна работа с мла-

Академията проведе срещи-дискусии със свищовските зрелостници

Срещи-дискусии, посветени на ролята на висшето образование при формирането на човешкия капитал и позиционирането на Свищовското висше училище на българския образователен пазар, проведе Стопанска академия „Д. А. Ценов“ в средните училища в града – СПГ „Алеко Константинов“, ПДТГ „Димитър Хадживасилев“, СУ „Цветан Радославов“, СУ „Димитър Благоев“ и СУ „Николай Катранов“.

Визитите се проведоха последователно в периода 30–31 март 2026 г., като в тях участие взеха ректорът на Академията доц. Марин Маринов, зам.-ректорът доц. Здравко Любенов, помощник-ректорът доц. Валентин Милинов,

доц. Галина Чиприянова – директор на Института за научни изследвания, доц. Маруся Смокова-Стефанова – директор на Центъра за международна дейност, доц. Александър Ганчев – директор на Центъра за връзки с обществеността, както и студентите Виктория Борисова и Ивайло Василев.

В рамките на посещенията ректорът представи на свищовските зрелостници тенденциите на съвременния образователен пазар, възможностите за обучение и конкурентните предимства на Свищовската академия. Зам.-ректорът насърчи учениците да направят информиран избор за своето бъдеще и представи новите специалности на СА „Д. А. Це-

нов“, съобразени с изискванията на съвременния пазар на труда. Доц. Милинов акцентира върху историята на Академията и перспективите за професионална реализация след дипломиране. Доц. Чиприянова представи възможностите за участие на студентите в научноизследователски проекти, а доц. Смокова-Стефанова запозна учениците с ползите от участие в програмата „Еразъм+“ и възможностите за обучение и практика в чужбина. Доц. Ганчев акцентира върху ролята на социалните мрежи и профилите на Свищовската академия за повишаване на информираността за нейните инициативи и постижения. Студентите Виктория Борисова и Ивайло

Василев споделиха своя личен опит, като запознаха учениците с интересни моменти от студентския

по разглежданите теми и участваха в дискусии, свързани с възможностите за обучение, реализа-

живот, дейността на Студентския съвет, възможностите за студентска мобилност и спецификите на обучението в Академията.

Срещите протечеха при засилен интерес и активен диалог, като учениците задаваха въпроси

ция и развитие във висшето образование. Планира се подобни инициативи да бъдат организирани и в други български училища с цел разширяване на диалога между академичната общност и бъдещите кандидат-студенти.

Петата среща по проект EMstep се проведе в Словения

Empowering Middle School Teachers for Social Inclusion through Observation-based Professional Development
2023-2-TR01-KA220-SCH-000170568
Овластяване на учителите в средните училища за социално включване чрез професионално развитие, базирано на наблюдения

Петата транснационална среща по проект 2023-2-TR01-KA220-SCH-000170568 „Овластяване на учителите в средните училища за социално включване чрез професионално развитие, базирано на наблюдения“ се проведе в дните 21-23 април 2026 г. в Марибор, Словения. В нея взеха участие всички партньори по проекта: домакините от Academia,

теми с интензивна работна програма, сред дейностите на която бяха разработване и внедряване на училищни професионални планове за обучение, планиране провеждането на последващо наблюдение в класните стаи, организационни въпроси по предстоящата международна конференция в Измир, Турция.

Съгласно предварително съгласу-

izobrazevanje in druge storitve d.o.o., CA „Д. А. Ценов“ (Свищов, България), EG University (Измир, Турция), Oslo Metropolitan University (Осло, Норвегия), Universidade do Porto (Порто, Португалия) и Me We Istituto di ricerca innovativa srl (Флоренция, Италия). Стопанската академия представиха гл. ас. Юлиан Господинов – ръководител на проекта за Академията и изследовател и доц. Христо Сираши – изследовател.

Трите дни на срещата бяха наси-

вания дневен ред, гл. ас. Юлиан Господинов модерира сесиите „Обратна връзка от учителите за използваните от тях инструменти за наблюдение“ и „Рамка за разработване на Наръчник за професионално обучение“.

Петата транснационална среща завърши с посещение на две местни училища, среща с директорите и учители, наблюдение работата на педагозите с ученици с различни социални потребности и дейностите по тяхната интеграция.

Академията бе домакин на Open Doors Event

Interreg Co-funded by the European Union

Co-funded by the European Union

Romania – Bulgaria

Проект „Зелен регион по синия Дунав“ (GREEN-Hard - ROBG00071), е съфинансиран от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие по програмата Interreg VI-A Румъния-България.

Академията бе домакин на събитието Open Doors Event, което се проведе в хибриден формат по проект „A green region along the blue Danube“ - GREEN-Hard/ Зелен регион по синия Дунав, Договор № 284856/12.12.2025, Идентификационен номер на проекта: ROBG00071, Акроним на проекта: GREEN-Hard, Приоритет на програмата: Зелен регион, финансиран по Програма INTERREG VI-A Румъния – България 2021-2027. В събитието участва водещият бенефициент (Университет в Крайова, Румъния), партньорите (СА „Д. А. Ценов“ и Engage in Education Association Romania), академичната общност, експерти, студенти и заинтересовани страни от трансграничния регион на Долен Дунав. Форумата откри ректорът доц. Марин Маринов, който подчерта значението на съвместните усилия за опазване на околната среда, устойчиво-

цели и дейности на проекта, свързани със създаването на система за мониторинг на качеството на въздуха, водите и почвите, с развитието на съвместни инициативи в подкрепа на зеления преход в региона. Обърнато бе специално внимание на очакваните резултати, тяхното дългосрочно въздействие върху екологичния мониторинг и регионалното сътрудничество, и значимата добавена стойност на проекта по отношение на съхраняване иновациите, обмена на знания и устойчивите практики.

Важен момент от събитието бе подписването на споразумение за партньорство между Академията и Държавно горско стопанство – Свищов, (представявано от директора Диляна Чоранова-Коева), което поставя основата за дългосрочно сътрудничество както в рамките на проекта, така и след неговото при-

то управление на природните ресурси и прилагането на съвременни подходи за мониторинг на екологични данни.

Партньорите представиха основните

ключване, с цел устойчиво управление на природните ресурси, обмен на експертни знания и реализиране на съвместни инициативи в полза на региона.

Проект „Зелен регион по синия Дунав“ (GREEN-Hard - ROBG00071)

Редактор: доц. д-р Галина Чиприянова; Дата на публикуване: 31.03.2026

Съдържанието на този материал не отразява непременно официалната позиция на Европейския съюз.

Информационна среща и научна сесия проведе ИНИ

Информационна среща проведе Институтът за научни изследвания във връзка със стартирането на Кампания '2026 г. на СА „Д. А. Ценов“ за научноизследователски проекти, финансирани от държавната субсидия. На форума присъстваха тримата зам.-ректори проф. Атанас Атанасов, проф. Светослав Илийчовски и доц. Здравко Любенов. Срещата откри директорът на ИНИ, доц. Галина Чиприянова, като насочи вниманието на присъстващите към възможностите, които се откриват пред академичната общност. Тя поясни, че основните стратегически приоритети в Кампания '2026 са насочени към стимулиране на научни изследвания, които отговарят на съвременните икономически, технологични и социални предизвикателства, и същевременно насърчават развитието на

интердисциплинарни изследователски екипи. Директорът на ИНИ отправи поканата към всички за активно включване в предстоящата конкурсна процедура – както чрез екипни проекти за научни изследвания в об-

дината, в която отбелязваме 90-годишнината на Стопанската академия – юбилей, който ни задължава да продължим традицията на академично знание, научно търсене и обществен принос, нека да обединим своя

сесия под надслов „Устойчив и дигитален преход – иновации, знание и трансформация на икономиката“, на която бяха представени резултатите от реализираните научноизследователски проекти, финансирани от

ни 14 проекта. В изпълнение на проектните дейности са включени 189 научни работници от Академията, от които 30 хабилитирани и 51 нехабилитирани преподаватели, 47 докторанти и 61 студенти. Научните резултати се изразяват в общо 193 научни разработки, публикувани в реферирани и индексирани световни и вторични литературни бази данни, вкл. 22 монографии.

В рамките на форума, присъствено и онлайн бяха представени реализираните проекти. Участниците споделиха резултати от проведените научни изследвания, обмениха идеи и гледни точки, обсъдиха различни аспекти на устойчивия и дигиталния преход – от ролята на цифровите технологии и иновациите до трансформацията на икономическите модели и управленските практики.

ластите на науката, в които Свищовската академия подготвя студенти и докторанти, така и чрез инфраструктурни проекти, насочени към създаване на условия за качествени и конкурентоспособни научни изследвания. „В го-

научен потенциал, да развиваме нови идеи и да прогледим да утвърждаваме нашата Академия като авторитетно висше училище“, призова доц. Чиприянова.

След информационната среща ИНИ проведе научна

държавната субсидия за научна дейност на Академията през 2025 г. Приветствие към участниците поднесе ресорният зам.-ректор проф. Атанасов. От представените данни стана ясно, че за изминалата година са одобре-

Ректорът участва...

в работна среща с областния управител на област Велико Търново Валентин Михайлов и посланика на Швейцария в България Н. Пр. Пиер Хагман. В срещата участваха също ректори и

мен и партньорства между швейцарски институции и висшите училища във Великобританска област. Акцент бе поставен върху иновациите, научните изследвания и дуалното обучение. Обс-

представители на петте висши училища от област Велико Търново.

На събитието, организирано в Областната администрация, бяха обсъдени идеи, приоритети и инициативи в сферата на образованието. Ректорите запознаха посланика със стратегиите и проектите, по които работят техните учебни заведения. Дискутирани бяха възможности за академичен об-

дени бяха и възможности за сътрудничество в областта на научноизследователските проекти.

По време на визитата си доц. Маринов проведе разговори с областния управител и посланика, като отправи покана към Н. Пр. Хагман да посети Свищовската академия по повод предстоящото отбелязване на 90-годишнината от нейното основаване.

Ректорът бе гост...

на тържествения прием, който посолството на България в Румъния даде по случай 3 март. Традиционният прием се състоя във втората по големина административна сграда в света – тази на румънския парламент в Букурещ, която в чест на националния празник бе осветена в цветовете на българското знаме. Събитието, което

ник Н. Пр. Радко Влайков подчерта, че националният празник на България е повод да си припомним отново, че връзките между българи и румънци са вековни.

Свищов всяка година се прекланя пред подвига на румънските войни, дали живота си за освобождението на първия български град и на страната ни в ру-

събра представители на дипломатическия корпус, министри от румънското правителство, представители на институции, академичните среди и българската общност в Румъния, беше открито с химните на България и Румъния, последвани от химна на Европа. В обръщението си към гостите българският посла-

ско-турската война. Присъствието на тържествения прием на ректора на Свищовската академия – доц. Марин Маринов, отново подчерта значението на академическите и културните връзки между България и Румъния, и ролята на образованието за развитие на сътрудничеството между двете страни.

Академията реализира НОВИ ПАРТНЬОРСТВА

Свищовската академия сключи меморандуми за сътрудничество с училища от София, Попово и Балчик, с което продължава да разширява партньорската си мрежа в страната.

На среща с ръководството на Националната търговско-банкова гимназия в София, деканът на факултет „Финанси“ – доц. Румен Ерусалимов, изрази желанието на академичното ръководство за потясно сътрудничество между двете образователни институции и беше сключен меморандум за сътрудничество, подписан от ректора доц. Марин Маринов и директора на училището – Диана Стоянова.

Като първа стъпка по изпълнение на заложените в меморандума за сътрудничество клаузи, доц. Ерусалимов проведе, в рамките на два последователни учеб-

ученическо състезание. С думите „Вие сте като диаманти и се нуждаете само от фина шлифовка, за да заблестите още по-добре“, доц. Ерусалимов призова присъстващите на открития урок да продължат своето образование в едно от най-старите и престижни висши учебни заведения в страната – Стопанска академия „Димитър А. Ценов“. Той разясни начините за кандидатстване в различните бакалавърски специалности и подчерта възможностите за обучение, свързани с последваща реализация на пазара на труда. Особен интерес предизвикаха възможностите за студентска мобилност по линия на програмата „Еразъм+“ и членството на Свищовската академия в алианса от 11 европейски университета – KreativEU, който свързва местното и нацио-

ничество Академията сключи и с други три училища – две от гр. Попово и едно от гр. Балчик. Споразумения бяха подписани с Професионална гимназия по селско стопанство „Никола Пушкарков“ – гр. Попово, с директор инж. агроном Теменуга Тодорова, Професионална гимназия „Христо Ботев“ – гр. Попово, с директор Атанас Атанасов и Средно училище „Христо Ботев“ – гр. Балчик, с директор Айхан Апти. От страна на Свищовската академия участие при подписването на меморандумите взеха доц. Валентин Милинов – помощник-ректор, доц. Здравко Любенов – зам-ректор „Международно сътрудничество, студентска политика, институционални комуникации и продължаващо обучение“, Галя Тачева – директор на отдел „Бакалавърско и магистърско обучение“

ни часа, открит урок на тема „Риск и застраховане“. Урокът протече под формата на оживена дискусия по актуални проблеми на застраховането, в която активно се включиха учениците от 11 и 12 клас на специалност „Застрахователно и осигурително дело“.

„Вие имате уникална възможност за професионална реализация, защото специалността, която сте избрали, се изучава само в две български училища“, подчерта доц. Ерусалимов. В края на урока той подари на четирима активни участници в дискусията учебна литература, предоставена от академични преподаватели, членове на първата в България застрахователна катедра. Доц. Ерусалимов изрази своето удовлетворение от показаните знания и засилен интерес към застраховането, и покани всички ученици да участват в организираното от катедра „Застраховане и социално дело“ национално

наследство с обща европейска ценност, укрепвайки европейската идентичност, сближаването, икономиката на знанието, заетостта, творчеството, културата и благосъстоянието.

След края на открития урок деканът проведе среща и с учителите Добринка Ангелова и Виктория Джамова, на която беше запознат с учебния план и с включените в него учебни дисциплини, изучавани от специалност „Застрахователно и осигурително дело“. Доц. Ерусалимов изрази готовността на академичния състав на катедра ЗСД за потясно сътрудничество в процеса на обучение на учениците от въпросната специалност и подари на учителките предварително подготвени комплекти с учебна литература. Той подари учебна литература и за попълване фонда на училищната библиотека.

Меморандуми за сътруд-

и Ивайло Василев – студент във втори курс, спец. ЗСД.

В рамките на посещенията в трите училища бяха проведени срещи с ученици, по време на които те бяха запознати с възможностите за обучение, специалностите и перспективите за развитие в Свищовската академия. Подписаните меморандуми поставят основа за дългосрочно сътрудничество, включващо съвместни образователни инициативи, участие в проекти и програми, организиране на събития, открити лекции и кариерни форуми, както и обмен на знания и добри практики между институциите.

Проведените срещи и осъществените нови партньорства са част от активната политика на Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ за изграждане на силни връзки с училищата и подкрепа на бъдещото развитие на младите хора.

„Кариера в действие“ организира Академията за своите студенти

В Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ се проведе информационно събитие на тема „Кариера в действие: Възможности, партньорства, развитие“, организирано съвместно от Кариерния център и Центъра за професионално обучение. В събитието участваха доц. Здравко Любенов – зам.-ректор, доц. Любка Илиева – институционален координатор по дейност „Обучение“ към KreativEU Alliance, Елена Генчева – организатор към Кариерния център, Татяна Александрова – директор на Дирекция „Бюро по труда“ – Свищов и Милена Тодорова – главен експерт.

Форумът бе насочен към представяне на реалните възможности за кариерно развитие, заетост и повишаване на квалификацията на студентите и младите хора, като акцентът бе поставен върху връзката между образованието, практическата подготовка и динамичните изисквания на пазара на труда. В рамките на срещата бяха представени възможностите,

които Академията предоставя чрез своята активна ангажираност в KreativEU Alliance – европейска университетска мрежа, насочена към развитие на иновативни образователни модели, мобилност и

интензивни програми, включване в хакатони, студентски проекти и конференции, както и достъп до краткосрочна и дългосрочна международна мобилност, които създават условия за придобиване на практически опит и изграждане на компетентности в европейски контекст.

Академията, която утвърждава своята роля на посредник между студентите и работодателите. Акцентирано бе върху необходимостта от активно партньорство с бизнеса, особено на местно ниво,

професионална реализация. Представени бяха и възможностите за допълнителна квалификация чрез Центъра за професионално обучение към Академията, който предлага обучения, ориентирани към придобиване и надграждане на практически умения в съответствие с изискванията на пазара на труда. Допълнителен принос към дискусиата имаше представянето на актуални програми за младежка заетост от страна на Агенцията по заетостта, насочени към подкрепа на младите хора при навлизането им на пазара на труда и намирането на първа професионална реализация.

Събитието потвърди стремежа на Академията да развива последователна политика за повишаване качеството на обучение, разширяване на възможностите за практическа подготовка и насърчаване на успешна професионална реализация на студентите чрез активно участие в европейски образователни мрежи и партньорства с бизнеса.

изграждане на практически умения в международна среда. Открити бяха възможностите за участие в съвместни образователни инициативи, транснационални курсо-

биване на практически опит и изграждане на компетентности в европейски контекст.

Съществено място в събитието зае и дейността на Кариерния център към Ака-

с цел създаване на гъвкави възможности за заетост, съобразени с учебната ангажираност на студентите, подпомагане на плавния преход от образование към реална

Наш студент е преизбран за член на Контролния съвет на НПСС

Студентът от Свищовската академия – Красимир Ръжев е преизбран за член на Контролния съвет на Националното представителство на студентските съвети (НПСС) в Републи-

ка България. Изборът беше направен по време на Общото отчетно-изборно събрание на организацията, проведено в Националната спортна академия „Васил Левски“ в София.

Красимир Ръжев е студент в четвърти курс, спец. „Застраховане и социално дело“. Той има активен принос в развитието на студентското самоуправление в Академията,

като е заемал длъжностите заместник-председател и председател на Студентския съвет при СА „Д. А. Ценов“. Преизбирането му за член на Контролния съвет на НПСС, за мандат 2026–2028 г., е признание за неговата активна ангажираност в защитата на интересите на студентската общност и за ролята на свищовската студентска общност в националното студентско представителство, учредено именно в СА „Д. А. Ценов“ през 2000 г.

В рамките на проведеното в София Общо отчетно-изборно събрание бе преизбран и председателят на НПСС – Ангел Стойков. Избрани бяха и членовете на Изпълнителния съвет.

Форумът, който е най-висшият орган на НПСС, постави финал на мандат 2024–2026 г. и очерта посоката за развитие на студентското представителство през следващите две години. Специален гост на събранието беше министърът на образованието и науката проф. Сергей Игнатов, който се обърна към делегатите с призив: „Отстоявайте автономията и независимостта – както Вашата, така и тази на университетите“. В своето изказване той подчерта и значимостта на университетската среда за развитието на обществото.

Турнир „За купата на Ректора“ събра тенисисти от цялата страна

Националният турнир по тенис на маса „За купата на Ректора на СА „Д. А. Ценов“ събра в Свищов над 50 участници от различни градове на страната и различни възрастови категории. Турнирът, който се проведе в спортния комплекс на Академията, бе организиран от катедра „Физическо възпитание и спорт“ като част от инициативите, посветени на 90-годишнината на Свищовското висше училище.

В рамките на церемонията, чийто водещ бе ръководителят на катедрата – ст. преп. д-р Радослав Николов, бяха връчени почетни плакети за принос към развитието на тениса на маса у нас на Стефан Китов – председател на Българската федерация по тенис на маса и на Балканския съюз по тенис на маса, и на Марио Якимов – възпитаник на Академията, дългогодишен състезател и радетел за развитието на тениса на маса в Свищов. С почетни медали бяха отличени ректорът доц. Марин Маринов, зам.-ректорът доц. Здравко Любенов, директорът на СУ „Николай Катранов“ Генади Иванов, както и възпитаници на Академията – носители на призови отличия през годините

в представителните отбори на Висше-то училище.

Стартът на турнира бе даден от ректора, който в своето приветствено слово подчерта значението на спорта за академичната общност и обяви, че в близко бъдеще тенисистите ще разполагат с нова, реновирана зала за тренировки.

Турнирът предложи редица динамични мачове и високо ниво на игра, а класиралите се на призовите места получиха своите награди – купи и медали, осигурени от организаторите.

Редактор: **Вероника Василева**
Дизайнер: **Благовеста Борисова**
Академично издателство
„Ценов“